

Anna-Maja Henriksson r ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Helsingin yliopiston ja Itä-Suomen yliopiston opetus- ja tutkimustoiminnan erityiseen valtionrahoitukseen (31 700 000 euroa)

Eduskunnalle

Korkea osaaminen, koulutus ja sivistys ovat olleet Suomen menestyksen perusta koko itsenäisyytemme ajan. Koulutus on myös Suomen tulevan menestyksen ehdoton avaintekijä. Meidän on panostettava osaamiseen ja koulutukseen menestyäksemme kansainvälisesti sekä säilyttääksemme kilpailukykyämme. Suomen tulee olla osaamisen, koulutuksen ja tutkimuksen kärkimaa. Korkea-laatuinen ja maksuton koulutus on tärkein edellytys sille, että kaikki kansalaiset saavat taustatansa riippumatta tasavertaiset mahdollisuudet elämässä menestymiseen.

Ennen eduskuntavaaleja nykyiset hallituspuolueet lupasivat, että koulutuksesta ei leikata. Nyt Sipilän hallitus leikkaa korkeakoulutuksesta ja tutkimuksesta erittäin rajulla kädellä. Leikkaukset kohdistuvat yliopistoihin, ammattikorkeakouluihin, Suomen Akatemiaan ja Tekesiin. Yliopistojen määrärahoista leikataan suoraan 50 miljoonaa euroa vuosittain ja lisäksi poistetaan ns. apteekkikompensaatio, jonka vaikutus on 30 miljoonaa. Ammattikorkeakouluilta viedään 25 miljoonaa vuosittain. Yliopistoindeksi ja ammattikorkeakouluindeksi aiotaan jäädyttää vuoteen 2019 asti.

Helsingin yliopistolle ja Itä-Suomen yliopistolle aiemmin maksetun korvauksen suuruus on ollut Helsingin yliopistolle noin 30 miljoonaa euroa ja Itä-Suomen yliopistolle noin miljoona euroa.

Muutama vuosi sitten tehdyn yliopistouudistuksen keskeisenä periaatteena oli, ettei minkään yliopiston taloudellinen asema uudistuksen vuoksi heikkenisi. Tarkoituksena oli lisäksi kompensoida verovapauden menetys Helsingin ja sittemmin myös Kuopion yliopistolle. Näin myös tehtiin. Hallituksen nyt esittämä leikkaus on suuri muutos tähän periaatteeseen. Ehdotetut säästöt heikentävät Helsingin ja Itä-Suomen yliopiston mahdollisuuksia suoriutua asetetuista tavoitteista ja yliopistolain velvoitteista. Kokonaisuutena ehdotettu muutos tarkoittaa varsinkin Helsingin yliopistolle merkittäviä taloudellisia vaikutuksia, joka asettaa yliopisto eriarvoiseen asemaan muihin yliopistoihin verrattuna. Suomi tarvitsee kansainvälisesti kilpailukykyisiä ja arvostettuja yliopistoja. Helsingin yliopisto on tällä hetkellä Suomen parhaiten menestynyt yliopisto ja ainoana yliopistona Suomessa 100 parhaan yliopiston joukkoon maailmassa. Hallituksen säästötoimenpiteet heikentävät Helsingin yliopiston toimintaedellytyksiä merkittävästi. Ruotsalainen eduskuntaryhmä ei hyväksy hallituksen massiivisia koulutus leikkauksia.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

Talousarvioaloite TAA 104/2016 vp

että eduskunta palauttaa talousarvioon momentin 29.40.52 ja lisää sille 31 700 000 euroa Helsingin yliopiston ja Itä-Suomen yliopiston opetus- ja tutkimustoiminnan erityiseen valtionrahoitukseen.

Helsingissä 30.9.2016

Anna-Maja Henriksson r
Stefan Wallin r
Mikaela Nylander r
Mats Löfström r
Anders Adlercreutz r
Thomas Blomqvist r
Mats Nylund r
Veronica Rehn-Kivi r
Joakim Strand r
Eva Biaudet r